

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica Izgonirii lui Adam din Rai

Imagine din evangheliarul din 1911

Evanghelia duminicii Matei VI, 14-21

14. Că de veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru Cel ceresc;
15. Iar de nu veți ierta oamenilor greșelile voastre.
16. Când postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă, și-au luat plata lor.
17. Tu însă, când postești, unge capul tău și fața ta o spală,
18. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție.
19. Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură.
20. Ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură.
21. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta

**Astăzi este Lăsatul Secului
pentru Postul cel Mare – vă
dorim tuturor postire cu folos
și ziditoare de suflet !**

Din tâlcuirea Evangheliei Sfântul Ioan Gură de Aur

Sfântul Pavel, vorbind de rugăciune, n-a cerut nimic altceva decât paza acestei porunci, spunând: *“Ridicând mâini cuvicioase fără mânie și fără șovăire”* (I Timotei 2, 8). Dacă nu-ți lași ura și mânia împotriva dușmanului tău nici atunci când ai nevoie de mila lui Dumnezeu, ci atunci mai ales o pomenești, când vei ajunge iubitor de oameni, când vei scoate din tine veninul acestei răutăți ? Dacă nu-ți dai seama de grozăvia faptei tale, închipuie-ți că te rogi de un om așa cum te rogi de Dumnezeu, și atunci vei vedea cât de mare este insulta ce I-o daci lui Dumnezeu! Închipuie-ți că s-ar apropria de tine, care ești om, cineva și ți-ar cere să-l miluiești; apoi, pe când stă jos la pământ și te roagă aceasta, văzând pe dușmanul său, ar înceta să te mai roage și ar începe să-l bată. Oare nu ți-ar spori și mai mult mânia? Gândește-te deci că același lucru îl faci și tu când te rogi așa lui Dumnezeu. Că și tu, în timp ce te rogi, îți întrerupi rugăciunea și începi să lovești prin cuvinte pe dușmanul tău și insulti legile lui Dumnezeu, chemând în ajutor tocmai pe Acela Care a poruncit să nu urâm pe cei ce ne-au făcut rău și cerându-I Lui să lucreze El împotriva poruncilor Lui. Cum Î poți cere să-ți facă tocmai ceea ce ți-a interzis cu strășnicie să faci?

Trebuie să ne aducem aminte de propriile noastre păcate, să cercetăm cu luare aminte toate păcatele noastre cele cu gândul, cele cu fapta, cele din piață, cele din biserică. Și suntem vrednici de cea mai grea pedeapsă, dacă nu pentru alt păcat, apoi pentru nepăsarea ce-o arătăm cât stăm aici în biserică. Da, în timp ce profeții psalmodiază, apostolii cântă și Dumnezeu ne vorbește, mintea noastră umblă pe afară și aducem aici în biserică toată zarva treburilor lumești. Nu păstrăm, în timp ce se citesc legile lui Dumnezeu, nici atâta liniște, atâta tăcere, câtă tăcere păstrează spectatorii în teatre.

Din pricina asta nu suntem chemați numai noi oamenii și toți cei de pe pământ să le laudăm, ci și îngerii și arhanghelii și popoarele cerurilor, zicând cu psalmistul: *“Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Lui”* (Psalm 102, 23).

Din sinaxarul săptămânii

22 februarie: Aflarea moaștelor Sfinților Mucenici din Evghenia

În vremea păgânilor împărați ai Romei, multe și sângeroase prigoniri s-au abătut asupra creștinilor și nenumărați mărturisitori au îndurat chinuri și moarte martirică, pentru respectarea Noii Legi, a Mântuitorului Hristos. Până și trupurile celor uciși cu grele cazne, nu erau îngropate, ci lăsate pradă păsărilor și fiarelor sălbatice, spre mâncare. Creștinii le luau în taină, înfruntând primejdia morții și le îngropau cu cinste, prin case, prin grădini și prin locuri ascunse de prigonitori. În acest mod, au fost îngropate și în părțile Evgheniei, mulțime de moaște ale Sfinților Mucenici, răpuși pentru credința în Hristos. Astfel, vreme îndelungată, au stat acolo, neștiute și necunoscute de nimeni.

Prăbușindu-se, însă, stăpânirea împăraților păgâni, iar așezările dreptei credințe liniștindu-se, pe vremea dreptcredinciosului împărat Arcadie (395-408), au început a fi scoase, din sânurile pământului, moaștele celor uciși pentru credință, că făcea Dumnezeu semne la locul unde erau îngropate, dând prin ele, în chip minunat, tămăduiri bolnavilor și alte asemenea. S-au aflat atunci, și moaștele multor mucenici, din părțile Evgheniei, al căror nume, numai Dumnezeu îl știe. Mergând acolo, episcopul Toma, arhiepiscopul Constantinopolului, împreună cu mare sobor de preoți și de credincioși și aflând sfintele moaște întregi și nestrucate, le-au așezat în biserică, cu psalmi, cântări și miresme, după cuvântul Domnului: „Păzi-va Domnul oasele lor, nici unul din ele nu se va zdrobi”. Astfel, Mucenicii Domnului, cei necunoscuți, se pomenesc din rânduiala lui Dumnezeu, la 22 februarie, în ziua aflării cinstitelor moaște.

24 februarie: Întâia și a doua aflare a Capului Sfântului Ioan Botezătorul și Înaintemergătorul Domnului

Știm din Evanghelia de la 29 august când se prăznuiește Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul, cum s-a înfăptuit uciderea acestuia, din porunca lui Irod și, cum Cinstitul Cap al Botezătorului a ajuns pe tîpsie în mâinile Irodidei, în ziua ospățului, pentru ziua nașterii lui Irod.

Multă vreme a stat Cinstitul cap îngropat în loc ascuns de Irodiada, la castelul din Maherus, unde se săvârșise uciderea. Conform Sfintei Tradiții, Sfânta Ioana, femeia dregătorului lui Irod, l-a luat de acolo în taină și l-a îngropat la Ierusalim, în muntele Eleonului, într-un vas de lut. Astfel, s-a

păstrat știrea aceasta între creștini, din neam în neam, aceasta fiind socotită cea dintâi aflare a Sfântului Cap.

A rămas acolo, până pe vremea Sfinților împărați Constantin și Elena, când, prin doi monahi, Cinstitul Cap a ajuns la Emesa, în Siria, la un olar. O vreme, cinstitul cap a trecut acolo, din loc în loc, în mâinile credincioșilor, până în anul 453, când episcopul Uranie al Emesei, aflându-l, l-a așezat în biserică din cetate, mari minuni întâmplându-se acolo. Aceasta este considerată a doua aflare a Cinstitului Cap al Botezătorului.

După mulți ani, Cinstitul Cap a fost dus cu slavă la locul numit Edomon, în Constantinopol, iar, în vremea iconoclasmului, a fost ascuns tocmai la Comane, la hotarul împărăției cu Armenia și îngropat acolo, unde a fost adus, din nou, în Constantinopol, pe vremea împăratului Mihail, de către Sfântul Ignatie, patriarhul din Constantinopol (860). Aceasta este cea de-a treia și cea din urmă aflare a Sfântului Cap.

În timpul cruciadelor, intrând latinii în Constantinopol, al anul 1204, aceștia au luat o parte din capul Sfântului și l-au dus în Franța, așezându-l într-o biserică din Amiens, unde se află și astăzi. Întru pomenirea acestor fapte păstrate în Tradiție, Sfânta Biserică a rânduit praznicul de astăzi și cel de la 25 mai, proslăvind pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, în veci. Amin.

După *Proloagele, vol. I și Viețile Sfinților pe luna februarie*

Semnificații onomastice ale săptămânii

Ipatie – probabil supranume la origine, reproduce numele pers. gr. *Hipátios*, format de la subst. gr. *hypatos* „consul”.

Procopie, Procopia – nume augural de origine greacă, format pe baza subst. *prokopé* „progres, succes, prosperitate”.

Tudor, Tudora; Teodor, Teodora – continuă vechiul nume pers. gr. *Theódoros*, un compus onomastic cu valoare teoforică, semnificând „darul lui Dumnezeu”.

După *Dicționarul enciclopedic al numelor de botez*

“Postul este buna ocrotire a sufletului, tovarășul credincios al trupului, armă pentru luptători, loc de exerciții pentru atleții credinței”

Sfântul Vasile cel Mare

Între dreptate și iertare

În perioada care a precedat creștinismul, relațiile interumane erau fundamentate fie pe legea dreptății adeseori dusă la extrem, fie, nu de puține ori, pe ură și răzbunare. Un moment deosebit în evoluția spirituală a umanității, îl constituie poporul evreu, în a cărui Istorie religioasă întâlnim inițial porunca iubirii semenului, dar exprimată într-o formă negativă, indicând mai curând ce nu trebuia să faci semenului: „Ceea ce urăști tu însuși, aceea nimănui să nu faci” (Tobit 4, 15), sau, într-o formă superioară, însă cu o nuanțare exclusivistă, sfera ei incluzând pe cei de același neam: „Să nu te răzbuni cu mâna ta și să nu ai ură asupra fiilor poporului tău, ci să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Leviticul 19, 18).

În creștinism, la originea lumii stă iubirea trinitară, făptura umană este rezultat la iubirii trinitare, iubire manifestată în mod culminant prin Hristos cel jertfit și înviat. Operă a iubirii divine, creația trebuie să răspundă lui Dumnezeu cu iubire. Dacă în Vechiul Testament, iubirea aproapelui se limita la cei de același neam, Mântuitorul Hristos îi extinde sfera, arătându-ne că datorăm iubire, iertare și respect tuturor semenilor noștri, ba chiar mai mult, întâi să ne manifestăm noi iubirea, care să inspire răspunsul semenilor. Dar nota de specificitate pe care a adus-o Hristos este porunca iubirii vrăjmașilor, care nu-și are echivalentul în nici o altă religie sau sistem etico-filosofic: „Iar Eu vă zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc” (Matei 5,44). Aceasta constituie adevărata încercare prin care ni se evaluează însăși calitatea noastră de creștini, fiind totodată indiciul cel mai clar al prezenței Sfântului Duh în om.

Dar de ce trebuie să-i iubim pe vrăjmașii noștri, pe cei care ne urăsc, ne jignesc și ne provoacă sau ne doresc tot timpul răul ? Este inerent logicii elementare și fiecare poate lesne înțelege faptul că niciodată răul nu va putea fi stăvilit cu rău, după cum nu se poate stinge nici ura cu ură, sau focul cu foc. Iertarea vrăjmașilor noștri, este mai întâi de toate propria noastră vindecare lăuntrică, certitudinea că am ieșit de sub tutela răului. Începem să fim realmente mai buni, să sporim în bine, nu atunci când ne credem noi mai buni, ci atunci când reușim să-i vedem pe ceilalți mai buni decât ne păreau înainte, mai buni chiar decât noi. Lupta împotriva răului trebuie să înceapă din propria noastră realitate lăuntrică.

Problema care se ivește în legătură cu porunca iubirii și iertării vrăjmașilor noștri ar fi aceea dacă nu cumva procedând astfel, deci iertând răul la nesfârșit („de șaptezeci de ori câte șapte” - Matei 18,22), nu greșim, pentru că neluând atitudine împotriva răului acesta poate prolifera. Or, acel simț justițiar care ne animă pe fiecare dintre noi ne îndeamnă tocmai să sancționăm răul.

Cum vom putea găsi o soluție de echilibru între cele două aspecte ale problemei, între dreptate și iertare, care aparent sunt de neconciliat? Cum vom putea da curs dreptății, fără să încălcăm porunca iubirii vrăjmașilor ? Dacă vom încerca să restabilim dreptatea ne găsim în situația de a încălca porunca iubirii, iar dreptatea fără iubire riscă să devină nedreptate, trezindu-ne în final că nu suntem departe de cei care aplicau legea talionului (“ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, viață pentru viață” – Deut.19,21). Dacă ne vom lăsa însă cuceriți complet de porunca iertării, ar însemna să facem aceasta în detrimentul dreptății, ba chiar să ne expunem riscului de a deveni prea îngăduitori, căzând într-un fel de indiferență, de laxitate morală. Suntem datori, ca din momentul în care urmările răului se repercutază asupra

celorlalți, a societății sau colectivității în care trăim, să intervenim cu fermitate, dând curs dreptății. Pentru o cât mai justă rezolvare a lucrurilor, pentru o cât mai bună reușită a demersurilor de scoatere a semenului nostru de sub influența răului, Mântuitorul recomandă o procedură în mai multe etape. Are loc mai întâi confruntarea numai „între tine și el” în speranța că, dacă te va asculta, „îl vei câștiga”; dacă însă vei fi refuzat, ia câțiva martori pentru statornicirea adevărului; iar dacă refuză și aceasta, urmează apelul la instanța supremă: „spune-l Bisericii; iar de nu va asculta nici de Biserică, să-ți fie ție ca un păgân și vameș” (Matei 18, 15-17).

Dacă vedem în jurul nostru oameni care nu se trezesc din rătăcirea lor și stăruie în rău, ba, mai mult, vedem că asupra acestora întârzie să se pronunțe Justiția divină, iar cea omenească nu o face din cauza imperfecțiunii sale, să nu credem că astfel de „cazuri” scapă la nesfârșit atenției lui Dumnezeu. Chiar dacă, de cele mai multe ori, gândirea divină e mai presus de priceperea noastră, ne este ușor a vedea în viața concretă că, finalmente, răul nu va rămâne nesancționat, iar cea mai mare pedeapsă care li se aplică celor care săvârșesc răul nu este decât aceea că „Dumnezeu îi lasă la mintea lor cea fără de judecată, să facă ceea ce nu se cuvine” (Romani 1, 28), lăsându-i de fapt propriei lor degradări morale și propriului lor sfârșit lamentabil.

Iertarea și iubirea sunt coordonatele pe care se înscrie manifestarea credinței. Fericitul Augustin observa: „Credința pune temelia casei lui Dumnezeu, nădejdea înalță clădirea, dragostea o isprăvește”. Textul ce face obiectul pericopei evanghelice ce se citește în duminica lăsatului sec de brânză n-ar trebui înțeles ca o condiție prin care am putea constrânge pe Dumnezeu, în mod imperativ, la iertare, ci exprimă caracterul subtil al Dreptății divine, care se măsoară, se concretizează în iubire. Așadar, iertând nu numai că împlinim voia lui Dumnezeu, ci imităm pe Dumnezeu, intrăm în împărăția lui Dumnezeu, căci dorim: „Facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ”. Iertând, lucrăm pe pământ precum în ceruri, unde voia lui Dumnezeu o îndeplinesc îngerii.

Până la cererea „și ne iartă nouă greșelile noastre, precum iertăm și noi greșiții noștri”, rugăciunea *Tatăl nostru* pogoară toate harurile și darurile al căror punct culminant atinge Jertfa supremă când cerem: „pâinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă astăzi”, căci „pâinea lui Dumnezeu este cea care se coboară din cer și care dă viață lumii” (Ioan 6, 33). Această Pâine este Hristos care a zis: „Eu sunt pâinea vieții; cel ce vine la Mine nu va flămânzi și cel ce crede în Mine nu va înseta niciodată” (Ioan 6, 35). „Luați mâncăți, Acesta este trupul Meu care se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor. Beți dintru acesta toți. Acesta este sângele Meu al Legii celei noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertare păcatelor”. Dacă aceasta este modalitatea prin care se împlinesc iertarea păcatelor de către Tatăl prin Fiul, atunci, cum mai putem pretinde, cum mai putem spune: „precum și noi iertăm” ? Mai există, oare, termeni de comparație între iertarea lui Dumnezeu față de noi și noastră față de greșiții noștri ? Reamintindu-ne de fiecare dată când rostim Rugăciunea domnească, că autorul acesteia este însuși Hristos, înțelegem că nu poate fi decât dreaptă și nu spre moartea păcătosului, ci spre întoarcerea acestuia și spre viață veșnică. Așadar, pentru a face reale Chipul și Asemănarea după care Dumnezeu ne-a creat, trebuie să mergem pe calea smerită a iubirii pe care Hristos ne-a arătat-o în chip desăvârșit.

**PROGRAMUL
SLUJBELOR RELIGIOASE
În prima săptămână din Postul Mare**

- ❖ **CANONUL CEL MARE** al Sfântului Andrei Criteanul se va oficia astfel:
 - LUNI, 23.02.2004, ora 17.00
 - MARȚI, 24.02.2004, ora 17.00
 - MIERCURI, 25.02.2004, ora 17.00
 - JOI, 26.02.2004, ora 17.00
- ❖ VINERI 27.02.2004, ora 8.00 - SFÂNTUL MASLU
- ❖ SÂMBĂTĂ 28.02.2004
 - 8.00 - Slujba utreniei
 - 9.00 - Sfânta LITURGHIE
 - 11.00 - Slujba de POMENIRE
PENTRU CEI ADORMIȚI

Pentru înscrierea pomelnicilor pentru morți, vă rugăm a vă adresa preotului, în afara slujbelor, având în vedere programul duhovnicesc și liturgic extrem de încărcat din această perioadă.

**PROGRAM SĂPTĂMÂNAL
PENTRU SPOVEDANIE ȘI ÎMPĂRTĂȘANIE
ÎN**

	POSTUL MARE
Martți:	8.00 - 11.00 și 16.00 - 18.00
Miercuri:	" " " "
Joi:	" " " "
Vineri:	7.00 – 8.00
	10.00 – 12.00
	17.00 – 20.00
Sâmbăta:	16.00 – 18.00
	19.00 – 20.00

- ❖ *Pentru ca urcușul duhovnicesc al Postului Mare să fie ziditor pentru toți, îndemnăm pe credincioșii noștri să-și poarte de grijă de cele sufletești și să se spovedească până la Duminica Floriilor, săptămâna Patimilor având un caracter cu totul special, dedicat Jertfei Mântuitorului și nu problemelor noastre personale.*
- ❖ *De asemenea, pentru a simți cu adevărat bucuria împărtășirii cu Trupul și Sângele lui Hristos, recomandăm primirea Sfintelor Taine în momentul canonic orânduie la sfârșitul Sfintei Liturghii, și nu separat de aceasta.*
- ❖ *Pentru persoanele bolnave sau imobilizate la pat, puteți apela la telefon 211 273 pentru administrarea Sfintei Împărtășanii la domiciliu.*
- ❖ *De obicei, între creștini se constată o mai mare îngăduință în ce privește postirea în primele zile ale Postului Mare. Acest lucru nu este în*

concordanță cu recomandarea Bisericii, care a instituit un post mai aspru chiar în primele zile ale acestui post., zile în care se citește în biserici Canonul cel Mare.

- ❖ *Canonul cel Mare este o alcătuire de rugăciuni care ne cheamă la pocăință, la înțelegere și trăire duhovnicească, fiind foarte folositor în zidirea unei conștiințe echilibrate.*
- ❖ *Canonul cel Mare, alcătuit de sfinți părinți în frunte cu Sfântul Andrei Criteanul, se oficiază în prima și a cincea săptămână din Postul Mare, dar fiind o puternică rugăciune de pocăință, poate fi rostit și de către creștini în particular, în afara spațiului liturgic consacrat*
- ❖ *În primele zile ale postului se cuvine a posti și din vorbire ! – cartea Triodului recomandă a nu vorbi mult și fără rost, sau a vorbi ce nu se cuvine.*
- ❖ *Postul nu ne îndreptățește a nu munci, ci, dimpotrivă, sufletul fiind mai ușurat de greutatea păcatelor, devine mai creativ.*

Cronică parohială:

Botezuri

Joi 19 februarie

- Prunca **Daria-Alexia**, fiica familiei Năstuță Ioan-Dănuț și Anca-Mărioara, asistată de nașa Moisa Claudia-Simona.
- Pruncul **Armand-Andrei**, botezat de familia Florea Ionel și Mihaela cu Andreea.

Sâmbătă 21 februarie

- Pruncul **Octavian-Ștefan**, primul fiu al tinerei familii Regatun Andrei-Nicolae și Petruța-Bogdana, care a fost asistat de nașii Iulian și Lucia Mâță din Bacău

Înmormântări

O nefericită întâmplare a adus sfârșitul pentru soții GRĂMESCU: IOAN (90 ani) și ADELA (87 ani), buni creștini ai parohiei noastre. Toți cei care i-au stimat și i-au prețuit au participat **Sâmbătă 21 februarie**, ora 13.00, la slujba înmormântării oficiată în biserica noastră și apoi la cimitirul Eternitate. *Dumnezeu să-i odihnească împreună cu aleșii săi!*

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul 276 450 deschis la Raiffeisen Bank., filiala Iași.

